

**ความพึงพอใจของครูในการบริหารจัดการศึกษาตามจุดเน้นการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน ของกลุ่มโรงเรียนมัธยม อำเภอบัว จังหวัดน่าน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 37**

ธนาพร ขาวป่า

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูในการบริหารจัดการศึกษาตามจุดเน้นการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของกลุ่มโรงเรียนมัธยม อำเภอบัว จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 37 ด้านหลักสูตร และกระบวนการเรียนรู้ ด้านครูผู้ปฏิบัติการสอน ด้านการประเมินผลตามมาตรฐาน และด้านการบริหารจัดการ จำแนกตามเพศ แลประสบการณ์ในการสอน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ได้แก่ ครูผู้ปฏิบัติการสอน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 -6 กลุ่มโรงเรียนมัธยม อำเภอบัว จังหวัดน่าน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 37 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 169 คน การเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง (purposive sampling) ของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgarn) จำนวน 118 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .967 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์โดยหาค่า t-test และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way analysis of variance)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความพึงพอใจของครูในการบริหารจัดการศึกษาตามจุดเน้นการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของกลุ่มโรงเรียนมัธยม อำเภอบัว จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 37 ทั้งภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ ด้านการบริหารจัดการ ด้านครูผู้ปฏิบัติการสอน ด้านการประเมินผลตามมาตรฐาน และด้านหลักสูตร และกระบวนการ ตามลำดับ
2. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูในการบริหารจัดการศึกษาตามจุดเน้นการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของกลุ่มโรงเรียนมัธยม อำเภอบัว จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 37 จำแนกตาม โดยภาพรวมไม่พบความแตกต่าง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบความแตกต่างที่ด้านครูผู้ปฏิบัติการสอน คือ เพศหญิงมีความพึงพอใจมากกว่าเพศชาย
3. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูในการบริหารจัดการศึกษาตามจุดเน้นการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของกลุ่มโรงเรียนมัธยม อำเภอบัว จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 37 จำแนกตามประสบการณ์ในการสอนของครู โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ

ความพึงพอใจ ครู จุดเน้นการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

บทนำ

ตามที่กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดนโยบายการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552 – 2561) โดยมีวิสัยทัศน์ให้คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ภายในปี 2561 จะต้องมีการปฏิรูปการศึกษา และการเรียนรู้อย่างเป็นระบบใน 3 ประเด็นหลักคือ การพัฒนาคุณภาพ มาตรฐานการศึกษา และการเรียนรู้ของ คนไทย เพิ่มโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้ที่มี คุณภาพอย่างทั่วถึง ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ในการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งนี้ ได้กำหนดกรอบแนวทางในการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้ อย่าง เป็นระบบไว้ 4 ประการ คือ การพัฒนาคุณภาพคนไทยยุคใหม่ การพัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่ การพัฒนาคุณภาพ สถานศึกษา และ แหล่งเรียนรู้ยุคใหม่ และการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการใหม่ ปี 2551 กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ให้ใช้ในโรงเรียน ทั่วประเทศ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2553 เป็นต้นไป โดยมุ่งหวังให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาอย่างมีคุณภาพตาม มาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตร และพัฒนาได้อย่างเหมาะสมไปพร้อมกับเป้าหมายของอาเซียน (ASEAN) ภายใน ปี 2561 ทั้งนี้จากการติดตามผลการ ใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของ โรงเรียนต้นแบบเป็นเวลา 1 ปีการศึกษา พบว่าการพัฒนาผู้เรียนยังไม่สอดคล้องกับจุดหมายของหลักสูตร โดยเฉพาะการพัฒนา ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างหลากหลาย ทั้งในมิติของวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และแหล่ง เรียนรู้ซึ่ง ควรให้ผู้เรียนได้มีโอกาสพัฒนาตนเองสู่มาตรฐานการเรียนรู้ และมีความเหมาะสมกับศักยภาพที่ แท้จริงของตน ปี 2553 รัฐบาลได้ประกาศนโยบายด้านการศึกษาที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความสามารถในการเรียนรู้ รักที่จะเรียนรู้ในรูปแบบที่หลากหลาย มีความสนุกกับการเรียนรู้ และมีโอกาสได้ เรียนรู้นอกห้องเรียนอย่าง สร้างสรรค์ประกอบสภาพปัญหาของประเทศด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน O-net NT TIMSS PISA ในวิชา หลัก ได้แก่ คณิตศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ การคิดวิเคราะห์ ปัญหาด้านวิกฤตทางสังคมเกี่ยวกับความ แตกแยก ความรุนแรง และปัญหาทุจริต ดังนั้น สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสำนักวิชาการ และมาตรฐานการศึกษา จึงได้นำนโยบายการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง นโยบายด้านการศึกษาของ รัฐบาลและสภาพปัญหาของการใช้ หลักสูตรฯ ที่ผ่านมาเป็นแนวทางในการขับเคลื่อนหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และแนวทางการปฏิรูปการศึกษา โดยกำหนดจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพ ผู้เรียน และแนวทางการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้นำไปปฏิบัติใน แนวทางเดียวกัน

จากปัจจัยดังกล่าวผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาความพึงพอใจของครูในการบริหารจัดการศึกษาตามจุดเน้นการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของกลุ่มโรงเรียนมัธยม อำเภอบัว จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 37 เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามนโยบายจุดเน้นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

วัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้า

เพื่อศึกษา และเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูในการบริหารจัดการศึกษาตามจุดเน้นการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของกลุ่มโรงเรียนมัธยม อำเภอบัว จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 37 ด้านหลักสูตร และกระบวนการเรียนรู้ ด้านครูผู้ปฏิบัติการสอน ด้านการประเมินผลตามมาตรฐาน และด้านการบริหารจัดการ จำแนกตาม เพศ และประสบการณ์ในการสอน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากร ได้แก่ ครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตอำเภอบัว จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 37 ที่สอนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ประจำปีการศึกษา 2560 ภาคเรียนที่ 2 จำนวน 4 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 169 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตอำเภอบัว จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 37 ที่สอนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ประจำปีการศึกษา 2560 ภาคเรียนที่ 2 โดยการใช้การสุ่มตัวอย่างตาม เพศและประสบการณ์ในการสอน ใช้วิธีสุ่มแบบเจาะจง (purposive sampling) โดยการใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางสำเร็จรูปของเครจซี่ และมอร์แกน (อ้างถึงใน ภาวึกา ธาราศรีสิทธิ และศิริพงษ์ เสาภาชน, 2559, หน้า 132) จำนวน 118 คน

วิธีการวิจัย

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี จากตำรา เอกสาร บทความทางวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนสืบค้นจากอินเทอร์เน็ต ที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ และจุดเน้นการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. นำข้อมูลที่ได้มากำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย

3. สร้างเครื่องมือเป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามแบบสำรวจรายการ (Check list) จำนวน 2 ข้อสอบถามสถานภาพ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด จำนวน 40 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน โดยให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Validity) ใช้ดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence :IOC) และนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

5. คัดเลือกแบบสอบถามในแบบสอบถาม จำนวน 20 ข้อ ที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป มาสร้างเป็นแบบสอบถามจริง จำนวน 20 ข้อ จากนั้นนำข้อคำถามทั้ง 20 ข้อ ในแบบสอบถามไปหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบทั้งฉบับได้ค่าความเหมาะสมสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ (IOC) มีค่าเท่ากับ .98

6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .961

7. นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างและดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถสรุปเป็นข้อๆ ได้ดังนี้

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จากกลุ่มตัวอย่าง 118 คน พบว่าครูที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 63 คน และมีประสบการณ์ในการสอน 5-10 ปี มากที่สุด

2. ครูมีความพึงพอใจในการบริหารจัดการศึกษาตามจุดเน้นการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของกลุ่มโรงเรียนมัธยม อำเภอบัว จังหวัดน่านสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 37 ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ ด้านการบริหารจัดการ ด้านครูผู้ปฏิบัติการสอน ด้านการประเมินผลตามมาตรฐาน และด้านหลักสูตร และกระบวนการ ตามลำดับ

3. ครูมีความพึงพอใจในการบริหารจัดการศึกษาตามจุดเน้นการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของกลุ่มโรงเรียนมัธยม อำเภอบัว จังหวัดน่านสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 37 ด้านหลักสูตร และกระบวนการเรียนรู้ ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีความคิดเห็นในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานมีการปรับปรุงให้เหมาะสมกับผู้เรียน ผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาได้รับการส่งเสริมให้มีแรงจูงใจสู่อาชีพ ด้วยการแนะแนว และได้รับการพัฒนาความรู้ทักษะที่เหมาะสมเพื่อการมีงาน

ทำในอนาคต ผู้เรียนได้รับการวัดและประเมินผลที่หลากหลายเหมาะสมตามศักยภาพเป็นรายบุคคล ผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษได้รับการส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาเต็มตามศักยภาพ เป็นรายบุคคล และผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) กลุ่มสาระหลักเพิ่มขึ้น

4. ครูมีความพึงพอใจของครูในการบริหารจัดการศึกษาตามจุดเน้นการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของกลุ่มโรงเรียนมัธยม อำเภอบัว จังหวัดน่านสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 37 ด้านครูผู้ปฏิบัติการสอน ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีความคิดเห็นในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูได้รับการนิเทศแบบกัลยาณมิตร จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา และครู ทั้งในโรงเรียน ระหว่างโรงเรียน หรือภาคส่วนอื่น ๆ ตาม ความพร้อมของโรงเรียน ครูมีขวัญกำลังใจในการทำงาน และมีผลการปฏิบัติงานเชิงประจักษ์ ครูสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ การมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และทุกภาคส่วนให้เกิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ ครูสามารถประยุกต์ใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารที่ทันสมัย และครูพัฒนางานวิจัยที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

5. ครูมีความพึงพอใจของครูในการบริหารจัดการศึกษาตามจุดเน้นการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของกลุ่มโรงเรียนมัธยม อำเภอบัว จังหวัดน่านสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 37 ด้านการประเมินผลตามมาตรฐาน ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ สถานศึกษานำผลการประเมินคุณภาพสถานศึกษา ไปใช้เพื่อพัฒนา และปรับปรุงคุณภาพการศึกษาสู่เป้าหมายตามมาตรฐานที่สถานศึกษา ระบบทดสอบเพื่อประเมินผ่าน หรือเข้าชั้น มีการพัฒนาให้เหมาะสมในการจบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เกณฑ์การประเมินคุณภาพสถานศึกษามีความชัดเจน สอดคล้องตามจุดเน้นการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ประเมินคุณภาพสถานศึกษามีการพัฒนาตนตามมาตรฐานผู้ประเมิน และระบบการประเมินสถานศึกษา และผู้เรียนมีการพัฒนาให้เหมาะสมกับสถานศึกษาและผู้เรียน

6. ครูมีความพึงพอใจของครูในการบริหารจัดการศึกษาตามจุดเน้นการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของกลุ่มโรงเรียนมัธยม อำเภอบัว จังหวัดน่านสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 37 ด้านการบริหารจัดการ ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ สถานศึกษามีการบริหารจัดการโดยยึดหลักธรรมาภิบาล สถานศึกษาปรับปรุงระบบการจัดสรรงบประมาณ และเกณฑ์การจัดสรรงบประมาณ อุดหนุนค่าใช้จ่ายรายหัว ให้มีความเหมาะสมและเพียงพอ สถานศึกษาพัฒนาระบบ กำกับ ติดตาม และ

ประเมินผล เพื่อการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพและต่อเนื่อง สถานศึกษารับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ จากทุกภาคส่วน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อปรับปรุงพัฒนาการจัดการศึกษา และสถานศึกษาส่งเสริมให้มีการ วิจัยเพื่อพัฒนานโยบาย และพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

7. ครูมีเพศต่างกันมีความพึงพอใจในการบริหารจัดการศึกษาตามจุดเน้นการดำเนินงานของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของกลุ่มโรงเรียนมัธยม อำเภอบัว จังหวัดน่านสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 37 โดยภาพรวมไม่พบความแตกต่าง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบความ แตกต่างที่ด้านครูผู้ปฏิบัติการสอน คือ เพศหญิงมีความพึงพอใจมากกว่าเพศชาย

8. ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกันมีความพึงพอใจในการบริหารจัดการศึกษาตามจุดเน้น การดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของกลุ่มโรงเรียนมัธยม อำเภอบัว จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 37 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

การอภิปรายผล

การอภิปรายผลการศึกษาค้นคว้าระดับ ความพึงพอใจของครูในการบริหารจัดการศึกษาตามจุดเน้นการ ดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของกลุ่มโรงเรียนมัธยม อำเภอบัว จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 37

1. ครูกลุ่มโรงเรียนมัธยม อำเภอบัว จังหวัดน่าน ที่สอนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 37 มีความพึงพอใจในการบริหารจัดการศึกษาตามจุดเน้นการดำเนินงานของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก ซึ่งมีรายละเอียดแต่ละด้านดังนี้

1) ด้านหลักสูตร และกระบวนการเรียนรู้ จากการศึกษาความพึงพอใจของครูในการบริหารจัดการศึกษา ตามจุดเน้นการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของกลุ่มโรงเรียนมัธยม อำเภอบัว จังหวัดน่านสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 37 พบว่าครูมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ เกียรติศักดิ์ ใจปัน (2560) ได้ศึกษาการบริหารจัดการศึกษาตามจุดเน้นการพัฒนา คุณภาพผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของกลุ่มโรงเรียนขุนน่าน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาน่าน เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารจัดการศึกษาตามจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนระดับ มัธยมศึกษาตอนต้นของกลุ่มโรงเรียนขุนน่าน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่านเขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านทักษะชีวิต อยู่ ในระดับมาก รองลงมาคือ ด้านทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ตามช่วงวัย อยู่ในระดับมาก ด้านการแสวง ความหาความรู้ด้วยตนเอง อยู่ในระดับมาก ด้านทักษะการคิดขั้นสูง อยู่ในระดับมากและด้านการใช้เทคโนโลยี เพื่อการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

2) ด้านครูผู้ปฏิบัติการสอน จากการศึกษาความพึงพอใจของครูในการบริหารจัดการศึกษาตามจุดเน้นการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของกลุ่มโรงเรียนมัธยม อำเภอบัว จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 37 พบว่าครูมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของธนบูลย์ อำนวยวิทยากุล (2548) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ความพึงพอใจของครูในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 ผลการวิจัยพบว่าความพึงพอใจของครูในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 ในภาพรวม 4 ด้านอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ 1) ด้านวิชาการ 2) ด้านบริหารทั่วไป 3) ด้านงบประมาณ 4) ด้านบุคลากร เปรียบเทียบความพึงพอใจของครูในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ในภาพรวม 4 ด้าน และเป็นรายด้านไม่แตกต่างกัน เปรียบเทียบความพึงพอใจของครูในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในภาพรวม 4 ด้านและเป็นรายด้าน แตกต่างกัน ยกเว้นด้านวิชาการ ไม่แตกต่างกัน

3) การประเมินผลตามมาตรฐาน จากการศึกษาความพึงพอใจของครูในการบริหารจัดการศึกษาตามจุดเน้นการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของกลุ่มโรงเรียนมัธยม อำเภอบัว จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 37 พบว่าครูมีความคิดเห็นอยู่ในระดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของวรินทร์ บุญยั้ง (อ้างถึงใน วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2556 : 97) เรื่อง การวิเคราะห์จุดเน้นหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของสภารัฐเกาหลีเพื่อวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของสังคมเศรษฐกิจการเมืองและจุดเน้นของการพัฒนาประเทศเพื่อวิเคราะห์ระบบและเพื่อวิเคราะห์จุดเน้นของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของสาธารณรัฐเกาหลีโดยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพโดยการสังเคราะห์เอกสารและตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานประเทศไทย พบว่า นโยบายของรัฐบาลเน้นการจัดการศึกษาเพื่อสร้างทรัพยากรมนุษย์อันเป็นการเตรียมการเพื่ออนาคต โดยใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเป็นฐานใช้ระบบการศึกษาที่มีฐานกว้างและการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต จุดเน้นของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้มีความรู้ในวิชาหลัก ซึ่งบูรณาการสหวิทยาการ เพื่อให้มีทักษะที่สำคัญ เช่น ทักษะชีวิต/ทักษะอาชีพ มีทักษะการเรียนรู้และสร้างนวัตกรรมใหม่ และทักษะด้านสื่อ สารสนเทศและเทคโนโลยี

4) การบริหารจัดการ จากการศึกษาความพึงพอใจของครูในการบริหารจัดการศึกษาตามจุดเน้นการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของกลุ่มโรงเรียนมัธยม อำเภอบัว จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 37 พบว่าครูมีความคิดเห็นอยู่ระดับมาก สอดคล้องกับ

แนวคิดของการบริหารจัดการ คือ การบริหารเป็นศาสตร์หนึ่งที่น่าไปสู่การปฏิบัติ และจะประสบความสำเร็จเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์และทักษะของผู้บริหารแต่ละบุคคลที่จะทำงานให้บรรลุเป้าหมาย การบริหารจึงเป็นการประยุกต์ความรู้ไปสู่การปฏิบัติให้เหมาะสมกับสถานการณ์และสิ่งแวดล้อม ตามทฤษฎีกระบวนการบริหารยุคใหม่ ของ Peter F. Drucker (1954) เสนอเป็นหลักการว่ากระบวนการจัดการประกอบด้วย การวางแผน (Planning) เป็นการกำหนดหน้าที่การทำงานที่ต้องปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กรโดยกำหนดว่าจะดำเนินการอย่างไรและดำเนินการเมื่อไร เพื่อให้ความสำเร็จตามแผนที่วางไว้ การวางแผนต้องควบคุมทั้งในระยะสั้นและระยะยาวการจัดองค์การ (Organizing) เป็นการมอบหมายงานให้บุคคลในแผนกหรือฝ่ายได้ปฏิบัติเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามแผนที่วางไว้ เมื่อแผนกหรือฝ่ายประสบความสำเร็จก็จะทำให้องค์กรประสบความสำเร็จไปด้วยดี การเป็นผู้นำ (Leading) เป็นการจูงใจ การชักนำการกระตุ้นและชี้นำทางให้ดำเนินไปสู่เป้าหมาย โดยการเพิ่มผลผลิตและเน้นมนุษย์สัมพันธ์ทำให้เกิดระดับผลผลิตในระยะยาวที่สูงกว่าภาวะงานเพราะคนมักไม่ค่อยชอบภาวะงาน และการควบคุม (Controlling) เป็นภาระหน้าที่ของผู้บริหาร ที่จะต้องรวบรวมข้อมูลเพื่อประเมินผลการดำเนินงาน เปรียบเทียบผลงานปัจจุบันกับเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ และทำการตัดสินใจไปตามเกณฑ์หรือไม่ (สัมมา ธรนิษฐ์ม, 2556, หน้า 96-97)

2. ครูที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจในการบริหารจัดการศึกษาตามจุดเน้นการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของกลุ่มโรงเรียนมัธยม อำเภอบัว จังหวัดน่านสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 37 โดยภาพรวมไม่พบความแตกต่าง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ ระดับ .05 ที่ด้านครูผู้ปฏิบัติการสอน คือ เพศหญิงมีความพึงพอใจมากกว่าเพศชาย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเอกลักษณ์ทางเพศซึ่งส่งผลต่อบทบาทของเพศชายและเพศหญิงให้แตกต่างกันโดยลักษณะของความเป็นชายจะแสดงพฤติกรรมที่มุ่งเน้นความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตนเองได้ตั้งไว้ ได้แก่ ลักษณะของความเป็นผู้นำ ความเชื่อมั่นในตนเอง ความกล้าแสดงออก เป็นต้น ส่วนลักษณะความเป็นหญิงนั้นจะมีพฤติกรรมที่เน้นการแสดงออกทางอารมณ์ ซึ่งจะช่วยสนับสนุนให้เกิดผลดีในการอยู่ร่วมกับผู้อื่น เช่น ความเอาใจใส่ การมีความรู้สึกไวต่อความรู้สึกของผู้อื่น ส่งผลให้ผู้หญิงมีความละเอียดอ่อนในการทำงาน มีความพึงพอใจในการบริหารจัดการศึกษาตามจุดเน้นการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และปฏิบัติตามกฎระเบียบได้ดีกว่าเพศชาย

3. ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีความพึงพอใจในการบริหารจัดการศึกษาตามจุดเน้นการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของกลุ่มโรงเรียนมัธยม อำเภอบัว จังหวัดน่านสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 37 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน พบว่าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ได้ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องมาจากครูมีความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ ดังนั้นจึงส่งผลให้การบริหารจัดการศึกษาตามจุดเน้นการดำเนินงานของ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในทุกด้านอยู่ในระดับมาก มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ Sergiovanni (1980, p. 1235-A) ได้ศึกษาเรื่ององค์ประกอบที่ส่งผลให้เกิดความพึงพอใจในการทำงานของครู โดยศึกษาจากครูโรงเรียนทั้งในเมืองและชุมชน ในเขตการศึกษาต่าง ๆ ของ มอนโรเคาน์ตี รัฐนิวยอร์ก จำนวน 3,682 คน โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะทราบว่า ปัจจัยที่จะทำให้เกิดความพึงพอใจในการทำงานกับปัจจัยที่ทำให้เกิดความไม่พึงพอใจในการทำงานมีความสัมพันธ์กันหรือไม่ และเพื่อศึกษาว่า เพศ ตำแหน่ง ประเภทของโรงเรียน มีผลต่อปัจจัยต่าง ๆ ที่ทำให้เกิดความพึงพอใจในการทำงาน และไม่พึงพอใจในการทำงาน มีความเป็นอิสระไม่ขึ้นแก่กันและ พบว่ากลุ่มปัจจัยที่ทำให้ครูพึงพอใจในการทำงาน องค์ประกอบของการทำงานที่สำคัญที่สุด ส่วนเพศ ตำแหน่ง และประเภทของโรงเรียนไม่มีผลทำให้ปัจจัยที่ทำให้เกิดความพึงพอใจในการทำงานแตกต่างกัน รวมถึงสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุนิสา วงศ์สุนพรัตน์ (2551: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความพึงพอใจของครูโรงเรียนเอกชน ระดับอนุบาลและประถมศึกษา ต่อการบริหารงานโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน พบว่าครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานน้อยกว่า 10 ปี และครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป มีความพึงพอใจต่อการบริหารงานโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับข้อค้นพบจากการวิจัย

1. ด้านหลักสูตร และกระบวนการเรียนรู้

ควรมีการปรับหลักสูตร และประเมินผลอย่างชัดเจน มีการปรับเปลี่ยนการใช้หลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ เพื่อความทันสมัย เหมาะสมกับบริบท และความต้องการของผู้เรียน มีชุมชนแห่งการเรียนรู้เพื่อแลกเปลี่ยน ปรับปรุง พัฒนาหลักสูตรให้มีความเหมาะสมต่อผู้เรียนอย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ประสบผลสำเร็จ มาแนะนำเป็นพี่เลี้ยงให้กับสถานศึกษาที่ยังจัดกระบวนการเรียนรู้ได้ไม่ดี

2. ด้านครูผู้ปฏิบัติการสอน

มีการสร้างขวัญกำลังใจ เสริมแรงครูเพื่อให้มีกำลังใจในการทำงาน รวมถึงการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ และมีศูนย์กลางแห่งการเรียนรู้ เพื่อติดตามช่วยเหลือ แนะนำครูผู้สอนในระดับโรงเรียนต่างๆอย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมให้ครูใช้เทคโนโลยี และเทคนิคการสอนที่หลากหลาย เพื่อให้ตรงต่อความต้องการของผู้เรียน และการเปลี่ยนแปลงของสภาพสังคม

3. ด้านการประเมินผลตามมาตรฐาน

มีการประเมินติดตามทุกภาคเรียน และกำกับติดตามการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง รวมถึงมีระบบการประเมินผลที่หลากหลาย และต่อเนื่อง สอดคล้องกับเกณฑ์การประเมินของหลักสูตร เพื่อเตรียมรับการประเมินผลระดับชาติ และมีการแจ้งผลผู้เรียนเพื่อปรับปรุงพัฒนาเพื่อคุณภาพต่อไป โดยเน้นการประเมินตามสภาพจริงในแต่ละบริบทของสถานศึกษา และให้คำแนะนำเพิ่มเติมในกรณีที่ยังประเมินผลไม่ได้ตามมาตรฐาน

4. ด้านการบริหารจัดการ

จัดโครงสร้างการดำเนินงานที่ชัดเจน และครอบคลุมตามขอบเขตของงาน บริหารตามแผนที่วางไว้ มีการวางระบบการบริหารอย่างชัดเจน ใช้งบประมาณอย่างคุ้มค่า และเกิดประโยชน์แก่ผู้เรียนมากที่สุด มีการบริหารจัดการด้านต่างๆ ให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน และควรมีระบบการบริหารจัดการ เพิ่มขีดความสามารถด้านการสรรหาแรงจูงใจ และศักยภาพในการทำงานมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- เกียรติศักดิ์ ใจปัน. (2560). การบริหารจัดการศึกษาตามจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนระดับมัธยมศึกษา
ตอนต้น ของกลุ่มโรงเรียนขุนน่าน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2.
การศึกษาอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยออร์ท - เชียงใหม่.
- ธนบูลย์ อำนวยวิทยากุล. (2548). ความพึงพอใจของครูในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้น
พื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะเข้เขต 1. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต,
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- วริทธิ์ บุญยั้ง. (2556). การวิเคราะห์จุดเน้นหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของสาธารณรัฐเกาหลี, ศึกษาศาสตร
มหาวิทยาลัยนเรศวร. 15(2) : 97-107.
- สุนิสา วงศ์สุนทรรัตน์. (2551). ความพึงพอใจของครูโรงเรียนเอกชน ระดับอนุบาลและประถมศึกษาต่อการ
บริหารงานโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. วิทยานิพนธ์ ปริญญาโท,
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ .
- กระทรวงศึกษาธิการ (2560). นโยบายปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
กรุงเทพฯ. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- Sergiovanni, M. (1980). **Education governance and administrative**. Englewood Cliffs, New Jersey:
Prentice-Hall